

Till
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
2014-08-28

Remiss av betänkandet Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49).

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 001-1003-2014.

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Karin Johansson
tf avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd med anledning av Remiss av betänkandet Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49). Betänkandet innehåller förslag om lagändringar och förtydliganden när det gäller arbete med såväl barn och vuxna som utsätts för våld av närstående. Det innehåller också ett antal förslag, råd och uppmaningar riktade till olika verksamheter.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ- och familjeomsorgen

Hässelby Torg 20-22
Box 3424
165 23 Hässelby
Telefon 08-50805097
Växel 08-508 04000
karin.k.johansson@stockholm.se
stockholm.se

Bilaga

Remiss av betänkandet Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49).

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för individ- och familjeomsorg.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd med anledning av Remiss av betänkandet Våld i nära relationer – en folkhälsofråga (SOU 2014:49). Remisstiden sträcker sig till 2014-09-08.

Sammanfattning av remissen

Regeringen beslutade 2012-04-26 att tillkalla en nationell samordnare med uppdrag att åstadkomma en kraftsamling för att motverka våld i nära relationer. Till samordnare utsågs länspolischef Carin Götblad.

Våld i nära relation är i hög grad en folkhälsofråga. Fysisk och psykisk ohälsa är betydligt vanligare bland personer som utsatts för allvarligt våld. Samhället måste arbeta förebyggande men också reagera tidigt när det finns tecken på att barn eller vuxna utsätts för våld av närstående.

Den som söker samhällets hjälp för att lämna en relation med våld får idag ofta känslan av att befinna sig i en labyrinth av myndigheter och olika yrkeskårer. Samhällets insatser behöver samordnas bättre för de våldsutsatta.

Remissen innehåller i korthet följande förslag;

- **Underlätta för våldsutsatta**

Många våldsutsatta har levt länge med våld i sin närhet och väntat i det längsta med att söka hjälp. Det måste finnas en tydlig kedja av åtgärder och fastlagda rutiner för vad som ska göras i akuta situationer.

I varje kommun bör det finnas en operativ arbetsgrupp för våld i nära relationer. I arbetsgruppen ska myndigheter arbeta tillsammans kring insatser för barn och vuxna. Särskilda lotsar inom socialtjänsten bör hålla ihop insatserna för personer som är utsatta för våld i nära relationer. Inom socialtjänsten föreslås särskilda barnlotsar för våldsutsatta barn.

Kommunernas ansvar för insatsen skyddat boende för våldsutsatta ska regleras i socialtjänstlagen. I utredningen föreslås att det ska krävas tillstånd för att driva skyddat boende.

▪ **Lyssna på barnen**

Socialnämnden ska enligt lag vara skyldig att genast inleda en utredning vid kännedom om att ett barn kan ha utsatts för våld eller bevittnat våld mot en närstående. Hälso- och sjukvården ska vara skyldig att särskilt tänka på barns behov av information, råd och stöd om barnet eller närstående till barnet har utsatts för våld eller övergrepp.

Socialnämnden ska ha möjlighet att följa upp barnets situation upp till sex månader efter avslutad utredning. Kommunala mobila resursteam föreslås som ett offensivt stöd i vardagsarbetet på förskolan för familjer som behöver det. Insatserna ska vara tidiga och förebyggande.

Ett nationellt kunskapscenter om våld och övergrepp mot barn föreslås inrättas på Socialstyrelsen. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) uppdras att göra löpande tillsyn av socialtjänsten och hälso- och sjukvårdens arbete med barn som utsatts för våld eller bevittnat våld.

Rikspolisstyrelsen uppdras att ta fram en hot- och riskbedömningsmanual för barn som lever med våld samt utveckla en modell för barnkonsekvensanalyser för polisen.

▪ **Insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck**

Hedersrelaterat våld och förtryck är det område där samhället har haft svårast att enas kring vad som bör göras. Brottsförebyggande rådet föreslås därför kartlägga omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck.

▪ **Sätt fokus på våldsutövaren**

Det finns olika typer av våldsutövare med skilda behov av behandling för att sluta med våldet. Polisens insatser mot upprepat våld bör utvecklas. En nationell stödtelefonlinje ska inrättas för personer som behöver hjälp att hantera sin aggressivitet.

Socialnämnden bör erbjuda tillfälligt boende för gärningsmännen när så är lämpligt samt ge stöd och hjälp till personer som utövar våld mot närstående med målsättning att de ändrar sitt beteende. Skärpt lagstiftning föreslås när personer utsätter sina närstående för grovt eller upprepat våld.

- **Ge bättre förutsättningar för idéburet arbete**

Kvinnojourer, brottsofferjourer och andra idéburna organisationer är ett viktigt komplement till kommunernas ansvar för stöd till våldsutsatta personer. Nuvarande system med statsbidrag anses vara alltför byråkratiskt och därför föreslås att den statliga bidragsformen ändras till ett mer långsiktigt organisationsbidrag.

- **Förtydliga nationella strukturen**

Den nationella samordningen mot våld i nära relationer behöver förtydligas. En särskild statsrådsgrupp föreslås inrättas.

Länsstyrelsens uppgifter ska utvecklas och förtydligas och länsstyrelsen får en viktig roll i att stödja uppbyggnaden av de operativa arbetsgrupperna. Frihet från våld i nära relationer föreslås vara ett nationellt folkhälsomål. Vart tredje år ska en nationell analys göras av utvecklingen av våld i nära relationer.

En modell för lokala haveriutredningar vid allvarligt våld i nära relationer ska utvecklas. Utredningarna ska visa vilka erfarenheter som kan dras från de enskilda fallen.

Den samhällsekonomiska effekten för området våld i nära relationer ska analyseras i regionala försöksverksamheter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Våld i nära relationer är ett viktigt område och genomsyrar hela samhället. Förvaltningen har goda erfarenheter av samverkan med polis och hälso- och sjukvården när det gäller arbete med våld i nära relationer. Det är därför positivt att utredningen poängterar betydelsen av en väl fungerande samverkan mellan olika myndigheter för att upptäcka och arbeta med våld i nära relationer. I utredningen föreslås lagändringar och förtydliganden när det gäller arbete med såväl barn som vuxna.

Förvaltningen är i huvudsak positiv till de förändringar och den ambitionsökning som föreslås i utredningen.
